

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej, členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **M.**, bytom v C., zastúpenej V., bytom v C., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o vdovský dôchodok, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3. októbra 2008, č.k. 5Sd/76/2008-21, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 3. októbra 2008, č.k. 5Sd/76/2008-21, **p o t v r d z u j e .**

Účastníckam náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 3. októbra 2008 č.k. 5 Sd / 76 /2008-21 potvrdil rozhodnutie z 10. januára 2008 číslo X. v spojení so zmenovým rozhodnutím z 18. apríla 2008 číslo X., ktorými odporkyňa podľa § 74 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov /ďalej len „zákon o sociálnom poistení“/ zamietla žiadosť navrhovateľky o vdovský dôchodok po jej nebohom manželovi F. H. nar. X. z dôvodu, že nebohý manžel navrhovateľky nepoberal starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok ani invalidný dôchodok, ani nespĺňal podmienky nároku na starobný dôchodok a nezískal ani potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že nebohý F. H. ku dňu smrti dovŕšil 60 rokov veku a nárok na invalidný dôchodok by mu vznikol len vtedy, ak by získal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok tak, ako to predpokladá § 72 ods. 1 písm. f/, ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Podľa tohto ustanovenia počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej 5 rokov a zisťuje sa z posledných 10-ich rokov pred vznikom invalidity. Manžel navrhovateľky do dňa smrti (26. októbra 2007) za posledných 10 rokov získal len 3 roky a 127 dní dôchodkového poistenia. Nezískal tak potrebný počet rokov dôchodkového poistenia na invalidný dôchodok, z ktorého dôvodu navrhovateľke nárok na vdovský dôchodok nevznikol.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie navrhovateľka. Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a priznať jej vdovský dôchodok, lebo jej manžel mal odpracovaných 25 rokov a v čase, kedy už nebol zamestnaný, bol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie a tie roky sa počítajú do dôchodku. Priložila potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove z 27. októbra 2008, ktorým riaditeľka uvedeného úradu potvrdila, že manžel navrhovateľky bol v evidencii nezamestnaných od 15. novembra 1991 do 31. marca 1996, od 23. júla 1997 do 27. marca 2006 a od 6. júna 2006 do 25. októbra 2007.

Vo vyjadrení na odvolanie odporkyňa trvala na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhla, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu ako správny v plnom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podľa § 74 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku,

- b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo
- c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa § 72 ods. 1 písm. f) zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 721/2004 Z.z.) počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, sa zisťuje z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity.

Zo spisov vyplýva, že manžel navrhovateľky F.H. získal do dňa smrti 26. októbra 2007 v posledných desiatich rokoch (v čase od 26. októbra 1997 do 25. októbra 2007) spolu 1 222 dní dôchodkového poistenia, t.j. 3 roky a 127 dní. Nesplnil tak podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na starobný dôchodok a nesplnil ani podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok. Navrhovateľka preto nemá nárok na vdovský dôchodok po svojom nebohom manželovi.

Odporkyňa rozhodnutím z 23. apríla 2007 číslo X. podľa § 67 ods. 1 zákona o sociálnom poistení (v znení zákona č. 43/2007 Z.z.) zamietla žiadosť manžela navrhovateľky F.H. o predčasný starobný dôchodok z dôvodu, že suma predčasného starobného dôchodku určená k 27. februáru 2007 bola len 3 790 Sk mesačne, nebola teda vyššia ako 1,2 násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, ktorý predstavoval k uvedenému dňu 5 976 Sk mesačne.

Nebohý manžel navrhovateľky do 27. februára 2007, nesplnil podmienky nároku na priznania predčasného starobného dôchodku, ku dňu smrti nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok, nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok a nezomrel ani v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania. Odporkyňa preto nepochybila, keď dospela k záveru, že navrhovateľke nevznikol nárok na vdovský dôchodok.

Pokiaľ navrhovateľka priložila k odvolaniu potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove z 27. októbra 2008 o tom, že jej manžel F.H., bol v čase od 15. novembra 1991 do 31. marca 1996, od 23. júla 1997 do 27. marca 2006 a od 6. júna 2006 do 25. októbra 2007 na uvedenom úrade v evidencii nezamestnaných, odvolací súd poukazuje na skutočnosť,

že dobu, po ktorú bol v evidencii nezamestnaných bez nároku na podporu v nezamestnanosti, bolo možné hodnotiť pre účely dôchodkového poistenia len do 31. decembra 2000, ktorá doba jej manželovi bola zhodnotená ako náhradná doba. S účinnosťou od 1. januára 2001 je podľa § 9 ods. 1 písm. d/ zákona č. 100/1988 Z. z. o sociálnom zabezpečení (v znení zákona č. 446/2000 Z.z.) náhradnou dobou len doba, po ktorú sa evidovanému nezamestnanému vyplácala podpora v nezamestnanosti podľa osobitnému predpisu.

V zmysle § 142 ods. 3 písm. b/ zákona o sociálnom poistení, navrhovateľka môže zväziť prípadné doplatenie poistného na dôchodkové účely prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Treba však pripomenúť, že 27. októbra 2007 v čase smrti manžela navrhovateľky podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona o sociálnom poistení bolo pre vznik nároku na starobný dôchodok potrebné splniť podmienku najmenej päť rokov doby zamestnania, resp. doby poistenia v posledných desiatich rokoch, teda v čase od 26. októbra 1997 do 26. októbra 2007. Manžel navrhovateľky však do dňa svojej smrti získal z uvedených požadovaných piatich rokov, len 3 roky a 127 dní dôchodkového poistenia.

Vzhľadom na to, že ani odvolací súd v postupe odporkyne pri rozhodovaní o preskúmanom rozhodnutí pochybenie nezistil, nepovažoval odvolanie navrhovateľky za opodstatnené a napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 219 OSP.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníckam odvolací súd nepriznal, lebo navrhovateľka nebola v odvolacom konaní úspešná a odporkyne v odvolacom konaní trovy nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 22. apríla 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová